

Türk Dünyası İle İlgili Çalışmalarımız

Fotoğraf: 1

Fotoğraf: 2

EĞİTİM

**Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi
Türk Dünyası
Prof. Dr. Turan Yazgan
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Celalabad / KIRGIZİSTAN**

* 1 Şubat 2017 itibariyle tüm fakültelerimiz ve meslek yüksek okulumuz Bahar Dönemi eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlamıştır.

* İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren tüm fakültelerin katılımıyla gerçekleştirilen “Geleneksel Spor Turnuvaları”, bu yıl da 2-8 Şubat tarihleri arasında yapıldı. Fakülte personellerimizin de tam kadro olarak katıldığı spor turnuvalarında; voleybol dalında bayanlar “ikinci-

lik”, bayanlar basketbol takımımız “ikincilik”, satranç dalında “birincilik”, masa tenisinde “birincilik”, erkekler basketbol dalında “üçüncülük” alarak büyük başarı ve beğeni kazandılar. (Fotoğraf: 1-3)

* Bışkek Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği bünyesinde faaliyet gösteren TTEÖMER Müdürü Adem Köseoğlu, TTEÖMER tarafından fakültelerimizde düzenlenen Türkiye Türkçesi öğrenimi kurslarıyla ilgili bilgi almak ve geleceğe yönelik öğretim planlarını görüş-

Fotoğraf: 4

mek üzere enstitümüzü ziyaret etti. (Fotoğraf: 4)

* “Vatan Koruyucuları Günü” münasebetiyle her yıl 23 Şubat tarihinde “Erkekler Günü” adıyla kutlanan bayramda, fakültemizin bayan personeli tarafından hazırlanan kutlama etkinliği gerçekleştirildi. (Fotoğraf: 5-6)

Fotoğraf: 3

Fotoğraf: 5

Fotoğraf: 6

Fotoğraf: 7

Fotoğraf: 8

Fotoğraf: 9

**Azerbaycan Devlet İktisat
Üniversitesi
Türk Dünyası
Bakü İşletme Fakültesi
Bakü / AZERBAYCAN**

* 11-15 Şubat 2017 tarihlerinde fakültemizin öğretim görevlileri, Paris Sorbon ve Abu Dabi Üniversitesi profesörü olan Rida Ballaik Hourani ve Litz David Riçard tarafından yapılan, katılımcılara eğitim organizasyonlarının modern yöntemlerini aktarmak, kaliteli eğitimin temel ilkeleri hakkında bilgiler vermek, teknolojik ortamdan daha fazla yararlanmayı sağlamak amaçlı seminere katıldılar. Beş gün devam eden seminer bitiminde, katılan öğretim üyelerimiz sertifika aldılar. (Fotoğraf: 7)

* Türk Dünyası Bakü İşletme Fakültemizde öğretim üyeleri ve çok sayıda öğrencinin katılımıyla "Hocalı Soykırımını Anma Programı" gerçekleştirdik.

Şehitlerimiz için saygı duruşu ve Azerbaycan-Türkiye istiklal

marşlarının okunmasının ardından Fakültemiz Dekanı Doç. Dr. Ferruh Tuzcuoğlu açılış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet edildi.

Doç. Dr. Ferruh Tuzcuoğlu açılış konuşmasında, "Bundan 25 yıl önce Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ bölgesindeki Hocalı kasabasında Ermeni kuvvetleri yüzlerce Türk'ü katletti. 336. Sovyet Mekanize Alayı'nın da desteği ile Hocalı kasabasına giren Ermeniler, kadın-çocuk-erkek ayrımı yapmadan işkenceye varan yöntemlerle eşine az rastlanır bir katliam/soykırım gerçekleştirdiler. Ermeni kuvvetleri 25 Şubat'ı 26 Şubat'a bağlayan gecede bölgedeki Sovyetlerin 366. Mekanize Alayı'nın da desteği ile Hocalı kasabasında, 83 çocuk, 106 kadın ve 70'den fazla yaşlı dahil olmak üzere toplam 613 kişiyi katletti. Yaşanan sadece insanların katledilmesi değildi. Cesetler üzerinde yapılan incelemelerde bir çoğunun yakılmış olduğu, gözlerinin oyulduğu tespit edildi. Hamile ka-

dınlar ve çocukların da bu vahşete maruz kaldığı belirlendi." sözleriyle soykırımın boyutlarını bir kere daha vurguladı.

Hocalı gazilerinin de davet olunduğu törende, gaziler soykırımı tanıklık eden konuşmalar yaptılar. Ardından Hocalı Soykırımı'nı anlatan kısa bir film gösterisi yapıldı. İlk kez fakültemizde yayımlanan film, katılımcılar tarafından büyük ilgi gördü.

Program Fakültemizin 1. sınıf Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi Orhan Bedirhanov'un, Ahmet Cevad'ın "Susmaram" adlı şiirini okumasıyla sona erdi. (Fotoğraf: 8-11)

Fotoğraf: 10

Fotoğraf: 11

Fotoğraf: 12

Fotoğraf: 16

Türk Dünyası Bakü Atatürk Lisesi Bakü / Azerbaycan

* Okulumuzda I. dönem 26 Ocak 2017 günü sona erdi. Öğrencilerimiz ve velilerimiz karne sevincini yaşadılar. Kısa bir tatilin ardından 1 Şubat 2017 günü II. döneme başladık. (Fotoğraf: 12)

Eğitim-öğretimimizi ve sosyal etkinliklerimizi başarıyla devam ettiriyoruz.

* Kara Ocak (Qara Yanvar), Kara Cumartesi veya 20 Ocak Faciası... 1990 Ocak ayının 19'unu 20'sine bağlayan gece Sovyet Ordusu'nun Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye girmesiyle gerçekleştirilen katliamda şehit olan vatan evlatlarını okulumuzda andık.

Program, şehitlerimizin aziz hatırası önünde saygı duruşu ve ar-

dından Azerbaycan-Türkiye milli marşlarının okunmasıyla başladı.

Okul Müdürümüz Musa Ediz, programın açış konuşmasında, "Bir gecede 137 insan katledildi, bir gecede 700 insan yaralandı. 22 Ocak 1990 şehitlerimiz için yapılan törene 1,5 milyon Azerbaycan Türkü katıldı. Bugünü asla unutmamalıyız. O gün şehit olanlar sayesinde biz buradayız, onlar sayesinde 'Hür Azerbaycan' var." dedi. Ediz, güçlü bir Azerbaycan'ı oluşturup sonuza kadar yaşatmak için gençlere büyük görevler düştüğünü, bunun için öğrencilerimizin çok çalışıp başarılı olmaları gerektiğini söyledi.

20 Yanvar olaylarını ayrıntılı bir şekilde anlatan tarih öğretmenimiz Müşfik Alizade, 20 Yanvar'da Rus ordusu içindeki Ermenilerin, tarihleri boyunca Türklere yaptıkları mezalimi bir kere daha gösterdiklerini; acımasızca halkımızı katlettiklerini söyledi.

Programda, 6-A sınıftan Ayhan Babayev ve Nuray Aliyeva "Ağlama Şehit Anası Ağlama" şiirini okudu. 8-A sınıftan Cihangir Süleymanlı ve 7-B sınıftan

İsrafil Azizli, keman eşliğinde 20 Yanvar'ın acısını dile getirdiler. 6-A sınıftan Zehra Şabili duygularını pandomimle ifade etti. Program slayt gösterisiyle sona erdi. (Fotoğraf: 13-15)

Her zaman olduğu gibi 20 Ocak günü öğretmen ve öğrencilerimizle, Bakü'deki Şehitler Hıyabanı'nı ziyaret edip duada bulduk (Fotoğraf: 16)

* Şubat ayı içerisinde Hedef Dershaneleri'yle işbirliği yaparak 5, 6, 7, 8. sınıflar arasında "Seviye Tespit Sınavı" yaptık.

* Marmara Üniversitesi'ni, "Türkiye Bursları"yla kazanan ve Mekatronik Mühendisliğinde öğrenimini sürdüren 2014 mezunu öğrencimiz Cengiz Seyitbeyli ile Avantaj Dersanesi'nden Zülfü Kahramanov; 9, 10, 11. sınıf öğrencilerimizi "Türkiye Bursları" ve Türkiye'de üniversite okuma imkânları hakkında bilgilendirdiler. Kendilerine teşekkür ediyoruz. (Fotoğraf: 17)

* 8-B sınıftan Manzara Memmedova, Toyota firmasının açtığı resim yarışmasında "birinci" oldu. Kızımızı kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz. (Fotoğraf: 18)

Fotoğraf: 13

Fotoğraf: 14

Fotoğraf: 15

Fotoğraf: 17

Fotoğraf: 18

Fotoğraf: 19

* 4-B sınıfından Ayla Hüseyinli, Turizm ve Spor Bakanlığı'nın düzenlediği satranç yarışmasında kendi yaş gurubunda "birinci" oldu. Kızımızı kutluyor ve başarılarının devamını diliyoruz. (Fotoğraf: 19)

* Azerbaycan Judo Federasyonu'nun düzenlediği "Judo Şampiyonasında" 55 kiloda 8-B sınıfından Binnet Ovcuyev, "üçüncü" olmuştur. Öğrencimizi kutluyoruz.

Turan Kültür Merkezi Süleymaniye Kürsüsü

* Turan Kültür Merkezi Süleymaniye Kürsüsü 2016-2017 döne-

mi faaliyetlerimize, 4 Şubat 2017 Cumartesi günü 14.00'te, **Doç. Dr. Kutluk Kağan Sümer**'in verdiği "Kırım Türklerinin Vatan Mücadelesi" başlıklı konferansımızla devam ettik. (Fotoğraf: 20)

Kutluk Kağan Sümer, konferansının başında, Kırım coğrafyasının İskit/Saka, Avrupa Hun, Avar, Kıpçak, Cengiz, Altın Orda hanlıkları sürecinde hep bir Türk yurdu olduğunu belirterek, Altın Orda'dan sonra kurulan Kırım Hanlığı'nın, tam bağımsız ve Osmanlı Devleti'ne bağlı olarak 1774'lere kadar güçlü bir devlet olarak kaldığını söyledi.

Kırım Hanlığı'nın, Osmanlı Devleti'nin himayesinden çıktıktan sonra iç ve dış çekişmelerle, Rus Çarlığı ve Batılı devletlerinde müdahaleleriyle durmaksızın güç kaybettiğini, Osmanlı Türkiye'si'nin bütün desteğine rağmen, nihayetinde 1792'de Rusya'ya ilhak olduğunu belirten Sümer, bundan sonra Sovyetlerin kurulması, İkinci Dünya Savaşı sürgünü, Sovyetlerin dağılması, Ukrayna'ya bağlanma süreçlerini yaşayan Kırım Türklerinin, üç yıl önce de Kırım'ın tekrar Rusya Federasyonu tarafından ilhakıyla kötü talihlerinin daha da karardığını ifade etti.

Sümer, Rus Çarlığı'nın güçlenmesi ve Kırım üzerinde egemen olmaya başlamasıyla vatanlarından yüzyıllar boyunca, Osmanlı Türkiye'si başta olmak üzere Balkanlar ve Orta Avrupa'ya göçmek zorunda kalan ve bazen da zorunlu göçe tabi tutulan Kırım Türklerinin vatanla-

Fotoğraf: 20

rına dönme mücadelesinin o gün bu gün devam ettiğini belirtti.

Kırım Türklerinin yüzyıllar süren fetret yıllarında, birçok değerli aydın yetiştirdiğini belirten Sümer, bunların içinde, çıkardığı *Tercüman Gazetesi* ve *Türk Dünyası*'nın her bucağında açtığı Cedit Mektepleriyle Türk insanının karanlık ufkunu ağartan **Gaspıralı İsmail**'in çok önemli bir önder olduğunu, Gaspıralı'nın yetiştirdikleri ve etkilediği çağdaşlarının önderlikleri ve fikirlerinin hâlâ Türk milletini kurtaracak dinamizmi taşıdığını ifade etti.

Kırım Türkleri'nin 2. Dünya Savaşı'ndan sonra zâlim Stalin tarafından, asılsız suçlamalarla, sırf Türk oldukları için, bir gecede vatanları ellerinden alınarak, hayvan vagonlarında, son derece insanlık dışı koşullarda gönderildikleri, neredeyse yarım asır sürececek Büyük Sürgünü de başından sonuna kadar göz yaşartıcı sahneleriyle özetleyen Sümer, bu bağlamda Kırım Türklerinin efsane lideri **Mustafa Cemil Kırımoglu**'nun kişiliği ve mücadelesine de önemli vurgular yaptı.

Sovyetler'in dağılma süreciyle beraber zor şartlarda da olsa vatanlarına dönen bir kısım Kırım Türklerinin, ilkel kulübelerde de olsa tündükleri öz vatan topraklarında, birazcık olsun özgürlük nefesi alma sevinçlerinin, üç yıl önce Kırım'ın Rusya tarafından ilhakıyla yeni bir yas sürecine girdiğini belirten Sümer, dünyanın süper güçlerinin bu durumu, kulaklarını tıkayarak gözlerini kapatarak görmezden geldiğini söyledi.

Sümer, Türk soyunun köklü bir damarından gelen ve nice hanlar, nice aydınlar yetiştirmiş Kırım Türklerinin vatan mücadelesinin Kırım'da ve Kırım dışında "Dilde, fikirde, işte birlik" bayrağının dalgalandığı ve "Vatanıma hasret oldum ey güzel Kırım" türküsünün söylendiği her yerde bitmeden devam edeceğinin altını çizerek konuşmasını tamamladı. Konferansımız dinleyicileri konu bağlamında katkıları, sorularının cevaplanmasıyla sona erdi.

* 11 Şubat 2017 Cumartesi günü 14.00'te, **Yrd. Doç. Dr. Ebrar Akıncı**'nın verdiği "*Şamanizm ve Şaman İmgesi*" başlıklı konferansımızla devam ettik. (Fotoğraf: 21)

Antropoloji alanında araştırmalarıyla tanıdığımız ve daha önceki yıllarda da Süleymaniye Kürsümüzde Moğolistan'daki Sengel Tuaları arasında yaptığı çalışmalarının sonuçlarını bizlerle paylaşan Ebrar Akıncı, bu konferansında, Şamanizm'in ne olduğu, nasıl anlaşılması ve yaklaşılması konusunda ilmin ışığında aydınlatıcı bilgiler verdi.

Birçok tanımları olduğunu belirttiği Şamanizm'i; "*Merkezinde bir şamanın bulunduğu ve bu şaman denilen kişinin, ruhlar ve doğüstü varlıklarla iletişim kurarak, bu yolla da toplumun sorunlarına çözüm bulması esaslı bir inanç sistemidir.*" diye tanımlayan Akıncı, bu bağlamda "tabu", "totem" kelimelerinde olduğu gibi, Tunguzların kullandığı "çaman" kelimesinin de, kâşifler ve gezginlerce taşınarak

Batılı ve Rus bilim adamlarınca, bağlamından koparılarak "*şaman*" şeklinde evrenselleştirildiğini söyledi.

Ebrar Akıncı; Shirokogorof, Lewis, Hoppal, Strahlenberg, Messerschmidt gibi alandaki çalışmalarıyla tanınmış birçok bilim adamının bilgi, bulgu ve görüşleriyle desteklediği konferansının ilerleyen bölümlerinde Şamanizm'i bilimsel süzgeçten geçirerek, ana çizgileriyle değerlendirip açıklamaya çalıştı.

Şamanizm'in ilahî dinlerin misyonerleri tarafından çoğu zaman şeytanî inançlar olarak değerlendirildiğini ve bu şekilde muameleyle tabi tutulduğunu belirten Akıncı, binlerce yıldır dünyanın birçok bölgesinde bir inanç şekli olarak dar bir sahada da olsa toplumsal ihtiyaca cevap veren Şamanizm'in, son zamanlarda ortaya çıkan ve kafaları karıştıran, "*Yeni Şamanlıkla/Şamancılıkla*" karıştırılmaması ve kendi gerçeği içerisinde anlaşılmasının gereğini vurgulayarak konuşmasını tamamladı.

Konferans, dinleyicilerimizin Eski Türklerden bugüne, Gök Tanrı inancımızın ve bu inancımızın sonraki dinlerimize yansımalarının Şamanizm'le ilgisi üzerine ortaya koydukları görüşler ve Akıncı'ya sordukları soruların cevaplanmasıyla sona erdi.

* 18 Şubat 2017 Cumartesi günü 14.00'te, Gazi Üniversitesi öğretim üyelerinden **Prof. Dr. Ekrem Arıkoğlu**, yoğun bir katılımı "*Doğu Türkistan'ın Bugünkü Durumu*" başlıklı bir konferans verdi. (Fotoğraf: 22)

Ekrem Arıkoğlu hocamız, Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun hocanın asistanı olarak 25 yıl önce Türk Dünyası'nın Sibiryaya bölgesinde (özellikle Hakas-Tuva) alanda başladığı dil ve edebiyat araştırmalarını, Gazi Üniversitesi'nde aralıksız devam ettirmiş ve dört yıl önce görevlendirildiği Kırgız-Türk Manas Üniversitesi'nde de Kırgızistan eksenli olarak Türkistan coğrafya-

sında hatırı sayılır çalışmalar yapmıştır.

Manas Üniversitesi'nin bir projesi olan "*Urumçi'den Kaşgar'a Derlemeler-Dil Araştırmaları*" çalışmasıyla Doğu Türkistan'ı yakından görme ve inceleme fırsatı bulan Arıkoğlu, bu çalışmalarını bilimsel ve sosyo-kültürel anlamda değerlendirerek Türk kamuoyunun bilgisine ve dikkatlerine sunmaya devam etmektedir.

Bu bağlamda Profesör Arıkoğlu, Doç. Dr. İsmail Doğan'la beraber Urumçi'den Yarkent'e kadar Turfan, Kumul, Korla, Aksu, Atuş, Kaşgar'da yaptıkları inceleme gezisinde elde ettiği bilgi ve bulguları; tarihî eserler, doğal yapı, endüstriyel durum, çarşı-pazar alışveriş, toplumsal-kültürel yaşam, dil ve edebiyat, biraz da insan hakları ve uluslararası ilişkiler açılarından, bölgede kaydedtiği zengin fotoğraf kesitleriyle destekleyerek yorumladı.

Tuyug, Yargöl ve benzeri eski Uygur şehirlerine de dikkat çeken Arıkoğlu; Alman arkeolog Albert Von Le Coq'un'un Almanya'ya ve dünya kaynaklarına taşıdığı eski Uygur inanç ve sanatının zirvesi olan Binbuda Mağaraları'yla ilgili ilginç değerlendirmelerde bulundu.

Arıkoğlu, konferansını Doğu Türkistanlıların meselelerini çözümünün, Türk Dünyası'nın birlik içerisinde uluslararası etkili bir güç olmasıyla, aklın ışığında gerçekleşeceğini vurgulayarak ve zengin bir birikimi olan Uygur müziğinden seçtiği mecazlarla yüklü "*Ölmeyen*" türküsünün videosunu izleterek noktalandı.

Konferansımız Barakoğlu'nun dinleyicilerinin konu bağlamındaki sorularını cevaplaması ve konferansın gerçekleşmesine büyük katkı sağlayan Doğu Türkistan davasının büyük savunucusu Hamit Göktürk'ün kısa konuşmasıyla sona erdi.

Ziyaretçilerimiz

* Dostumuz Macar-Turan Vakfı Başkanı Dr. Andras Biro, ilmi çalışmalar ve işbirliği faaliyetleri için bulunduğu Kazakistan'dan Macaristan'a dönerken Vakfımızı ziyaret etti. (Fotoğraf: 23)

Fotoğraf: 23

* Kazakistan Almatı Uluslararası El-Farabi Üniversitesi Tarih Bölümü'nden İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'ne araştırma inceleme için gelen yüksek lisans öğrencileri Yerdavut Bubayev, Aynel Kerimomova ve Raziya Dosanova vakfimizi ziyaret edip çalışmalarımız hakkında bilgi sahibi oldular. (Fotoğraf: 24)

Fotoğraf: 24

* Türk Dünyası Bakü Atatürk Lisemizde önceki yıllarda görev yapan öğretmenimiz Füsun Dağıstanlı Vakfımızı ziyaret etti. (Fotoğraf: 25)

Fotoğraf: 25

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı GENÇLİK KOLLARI

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Gençlik Kollarımız düzenledikleri Pazar Kahvaltılarında çeşitli konular üzerinde sunumlar yaparak, bilgilenmeye devam ediyorlar. Bu cümleden olmak üzere;

5 Şubat Pazar günü Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Gençlik Kolları üyelerimizden ve Türk Keneşi İstanbul Üniversitesi sorumlusu Cansu Dıramalı 'Üniversitelerdeki Türk Birliği ve Türk Keneşi' adlı sunumunu gerçekleştirdi.

12 Şubat Pazar günü Vakfımız Gençlik Kolları üyelerinden Vahide Fidan Doğan 'Cengiz Dağcı ve Eserleri' adlı sunumunu gerçekleştirdi.

19 Şubat Pazar günü Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Gençlik Kolları üyelerimizden ve Gaziosmanpaşa Anadolu Lisesi öğrencilerinden Emre Akar 'Doğu Türkistan ve Kazak Göçü' adlı sunumunu gerçekleştirdi.

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Gençlik Kolları bünyesinde kurulmuş olan Tarih Kolu ve Edebiyat Kolu çalışmalarına devam etmektedir.

Tarih Kolu üyeleri olarak "Türk Tarihine Giriş ve Metodu" konulu konferans projemiz için toplantımızı gerçekleştirdik. Çok yakında gerçekleştirmek istediğimiz bu etkinlik planı ile birlikte aynı zamanda gelecek projelerimiz ile ilgili fikir alışverişinde bulunduk.

Edebiyat Kolu olarak gerçekleştirdiğimiz toplantımızda, çıkartacağımız *fanzin* hakkında bilgi alışverişinde bulunduk. Ayrıca siz de aramıza katılmak ve *fanzin* için yazılarınızı göndermek isterseniz genc@turan.org adresine e-posta yollayabilirsiniz.